

ประโยค ๑-๒

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

สอบครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. จงแจก ขตฺติย (กษัตริย์) ด้วย อ การันต์ในปฺงลึงค์ ซึ่งมีวิธีแจกอย่าง บุริส (บุรุษ) มาดู ฯ (๒๕๕๐/๒)
๒. คัพท์เช่นไร ชื่อว่าสังขยา ฯ แบ่งเป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ จงแจก จตุ คัพท์ (สังขยา) เฉพาะอิติถิลิงค์ ด้วย วิภัติทั้ง ๗ มาดู ฯ (๒๕๕๑)
๓. ลัพพนาม คืออะไร ฯ แบ่งเป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ (๒๕๕๑/๒)
๔. คัพท์เช่นไร เรียกว่าอพยยศัพท์ ฯ ได้แก่ศัพท์จำพวกไหนบ้าง ฯ เฉพาะอุปสัคใช้อย่างไร ฯ (๒๕๕๐)

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
 เฉลย บาลีไวยากรณ์
 สอบครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** ได้แจก **ขตุติย** (กษัตริย์) ด้วย **อ** การันต์ในปุงลิงค์ ซึ่งมีวิธีแจกอย่าง **ปฺริส** (บุรุษ) มาดังนี้

	เอก.	พหู.
ป.	ขตุติโย	ขตุติยา
ท.	ขตุติยํ	ขตุติเย
ต.	ขตุติเยน	ขตุติเยหิ ขตุติเยภิ
จ.	ขตุติยสุส ขตุติยาย ขตุติยตุถํ	ขตุติยานํ
ปญ.	ขตุติยสุมา ขตุติยมฺหา ขตุติยา	ขตุติเยหิ ขตุติเยภิ
ฉ.	ขตุติยสุส	ขตุติยานํ
ส.	ขตุติยสุมี ขตุติยมฺหิ ขตุติเย	ขตุติเยสุ
อา.	ขตุติย	ขตุติยา

๒. **ตอบ** คัพท์ที่เป็นเครื่องกำหนดนับนามนาม ชื่อว่าสังขยา ฯ
 (สังขยานั้น) แบ่งเป็น ๒ คือ ปกตีสังขยา ๑ ปุรณสังขยา ๑ ฯ
 ได้แจก **จตุ** คัพท์ (สังขยา) เฉพาะอิตถิลิงค์ ด้วยวิภัตติทั้ง ๗ มาดังนี้

	พหู.
ป.	จตสุโส
ท.	จตสุโส
ต.	จตุหิ
จ.	จตสุสนฺนํ
ปญ.	จตุหิ
ฉ.	จตสุสนฺนํ
ส.	จตุสุ

๓. **ตอบ** สัพพนาม คือ ชื่อสำหรับใช้แทนนามนามที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อจะไม่ให้ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ซึ่งไม่เพราะหู ฯ
 (สัพพนามนั้น) แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ ปุริสสัพพนาม ๑ วิเสสนสัพพนาม ๑ ฯ

๔. **ตอบ** คัพท์ที่จะแจกด้วยวิภัตติทั้ง ๗ แปลงรูปไปต่าง ๆ เหมือนนามทั้ง ๓ ไม่ได้ คงรูปอยู่เป็นอย่างเดียว
 คัพท์เหล่านี้เรียกว่า อพยยศัพท์ ฯ
 (อพยยศัพท์นั้น) ได้แก่ศัพท์จำพวกอุปสัคบ้าง นิบาตบ้าง ปัจจัยบ้าง ฯ
 เฉพาะอุปสัค ให้นำหน้านามและกิริยาให้วิเศษขึ้น เมื่อนำหน้านามมีอาการคล้ายคุณศัพท์ เมื่อนำหน้ากิริยามีอาการคล้ายกิริยาวิเสสนะ ฯ

ปล่อยให้เวลา ๓ ชั่วโมง.